

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอ โพนพิสัย จังหวัดหนองคาย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอ โพนพิสัย จังหวัดหนองคาย เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ ที่มีเพศ อายุ ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอ โพนพิสัย จังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอ โพนพิสัย จังหวัดหนองคาย จำนวน 376 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอ โพนพิสัย จังหวัดหนองคาย จำนวน 33 ข้อ มีระดับค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .90 การวิเคราะห์การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบสมมติฐาน ใช้ การทดสอบด้วยสถิติ t-test (Independent Sample) และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของประชากรแบบทางเดียว F-test (One Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ LSD. (Least Significant Different) ของ Scheffe'

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอ โพนพิสัย จังหวัดหนองคาย พบว่า

1. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวอย่างในการวิจัยส่วนใหญ่ คือ เพศชาย จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 และเพศหญิง จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 อายุส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 30.9 รองลงมา คือ อายุ 18 – 25 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 อายุ 26-35 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2 และอายุ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1

2. ผลการวิเคราะห์ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย โดยรวม

2.1 โดยรวม พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 7 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านคุ้มครอง ดูแล รักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.73$) ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำทางบก ($\bar{X} = 3.37$) ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ($\bar{X} = 3.28$) ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี ($\bar{X} = 3.24$) ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ($\bar{X} = 3.09$) ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ($\bar{X} = 3.00$) ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ($\bar{X} = 2.98$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 2.60$) สามารถพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

2.2 ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ข้อแรก ดังนี้ มีส่วนร่วมติดตามผลของการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดของถนนและที่สาธารณะ มีส่วนร่วมในการเสนอแนะทางวิธีการจัดเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในชุมชน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการรณรงค์รักษาความสะอาดภายในชุมชน

2.3 ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ข้อแรก ดังนี้ มีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัย มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีส่วนร่วมในการเสนอแนะทางในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การป้องกันและช่วยเหลือผู้ประสบภัย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนความร่วมมือช่วยเหลือผู้ประสบภัย

2.4 ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 4 ข้อแรก ดังนี้ มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและสงเคราะห์คนชรา มีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มสตรีและเยาวชน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการ

ช่วยเหลือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีส่วนได้ร่วมพัฒนาศูนย์เด็กเล็กก่อน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางการส่งเสริมกลุ่มสตรีและกลุ่มเยาวชนในการร่วมพัฒนาชุมชนยอมรับความคิดเห็นบุคคลอื่น

2.5 ด้านคุ้มครอง ดูแล รักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ข้อแรก ดังนี้ มีส่วนร่วมในกิจกรรมปลูกต้นไม้ มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์การอนุรักษ์ป่าไม้และแหล่งน้ำธรรมชาติ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อม และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการติดตามผลการดูแล รักษา ป่าไม้และสภาพแวดล้อม

2.6 ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ข้อแรก ดังนี้ มีส่วนร่วมในการประเมินผลของการจัดงานประเพณีท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนจัดกิจกรรมประเพณีต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางและวิธีการในการจัดงานประเพณีท้องถิ่น และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.7 ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำทางบก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อและอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ข้อแรก ดังนี้ มีส่วนร่วมในการใช้ถนน ได้มีส่วนในการประเมินการบำรุงรักษาถนนอย่างต่อเนื่อง มีโอกาสร่วมเสนอความคิดเห็นในการซ่อมแซมรักษาถนน และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสร้างถนน

2.8 ด้านส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อและอยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ข้อแรก ดังนี้ มีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษาแก่สถานศึกษา มีส่วนร่วมในโครงการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียน มีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางจัดงานประเพณีท้องถิ่น และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการจัดงานประเพณีท้องถิ่น

3. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำทางบก และด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ประชาชนที่เป็นเพศหญิงมีระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่าเพศชายในด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำทางบก และประชาชนที่เป็นเพศชายมีระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่าประชาชนที่เป็นเพศหญิงในด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามอายุ โดยรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า ประชาชนที่มีอายุ 18-25 ปี มีระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุ 26-35 ปี และประชาชนที่มีอายุ 36-45 ปี

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย จากการศึกษาพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย มีจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 32.44 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (376 คน) ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเชิงพรรณนา จากกลุ่มที่มีค่าความถี่มากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ ควรจัดให้มีวิทยากรเข้ามาอบรมให้ความรู้ในการป้องกันและช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย ควรจัดให้มีการคุ้มครองป้องกันและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจังจากทางหน่วยงานของรัฐ ควรมีการจัดกิจกรรมของเด็กและวัยรุ่นเกี่ยวกับศาสนาและวัฒนธรรมให้มากขึ้น เพื่อเป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ในเป็นแนวทางในการการจัดกิจกรรมต่อไปในอนาคต ควรมีการจัดกิจกรรมการแข่งขันการเกี่ยวกับการผลิตของใช้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น และจะต้องให้ประชาชนเข้าร่วมในการพัฒนาฝีมือของตนให้ดีขึ้น ควรจัดให้มีการอบรมศีลธรรมประจำเดือนแก่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ประทุม ปิยากุล (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา เขตปฏิบัติทางศึกษาที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งพบว่า ด้านจุดมุ่งหมายของการมีส่วนร่วมและด้านการประสานงาน อยู่ในระดับ ปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสร้างถนน การเสนอแนวทางวิธีการจัดเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในชุมชน การจัดอบรมให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อแก่ชาวบ้าน การให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัยให้ความช่วยเหลือสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษาแก่สถานศึกษา การเสนอแนวทางการส่งเสริมกลุ่มสตรีและกลุ่มเยาวชนในการร่วมพัฒนาชุมชน ในการจัดกิจกรรมรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อม และประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถพิจารณารายด้านจำนวน 8 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำทางบก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.73$) เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ คินสนะ ตันติชาติ (2531: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของกรรมการสภาตำบลในการจัดทำโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยศึกษาจากกรรมการสภาตำบลจำนวน 411 คน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การดำรงตำแหน่งในหมู่บ้าน ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการและการได้รับการอบรมเรื่องการพัฒนาแหล่งน้ำ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ ในการจัดให้มี การบำรุงรักษา การป้องกัน การจัดกิจกรรม ให้ความรู้เรื่องเกี่ยวกับการจราจรแก่ชาวบ้านและบุคคลทั่วไป

1.2 ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้ง กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ จิรศักดิ์ สีใจเจริญ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบ้านไช้ จังหวัดลำพูน

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการเปิดโอกาสขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เข้าไปมีส่วนร่วมมีอยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ ในการเสนอแนวทางวิธีการจัดเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในชุมชน ในการรณรงค์รักษาความสะอาดภายในชุมชน ในการดูแลรักษาความสะอาดของถนนและที่สาธารณะ และในการติดตามผลของการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

1.3 ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ จิรศักดิ์ สีใจเจริญ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการเปิดโอกาสขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เข้าไปมีส่วนร่วมมีอยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ ในการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อแก่และการป้องกันโรคติดต่อ ตลอดจนการรณรงค์ป้องกันโรคติดต่อและร่วมในกิจกรรมให้บริการสาธารณสุขชุมชน

1.4 ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ ศินชนะ ดันติชาติ (2531: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของกรรมการสภาตำบลในการจัดทำโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยศึกษาจากกรรมการสภาตำบลจำนวน 411 คน พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การดำรงตำแหน่งในหมู่บ้าน ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการและการได้รับการอบรมเรื่องการพัฒนาแหล่งน้ำ อยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ ในการจัดอบรม การป้องกัน การจัดกิจกรรม ให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อแก่ชาวบ้าน

1.5 ด้านส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.60$) เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ นริศ ขำนุรักษ์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานพัฒนาชนบทของสภาตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการลงทุนปฏิบัติประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำทางบก และ ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ประชาชนที่เป็นเพศหญิง มีระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่าเพศชาย ในด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำทางบก และประชาชนที่เป็นเพศชายมีระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่าประชาชนที่เป็นเพศหญิง ในด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ วรพจน์ ประชิตวัตติ (2541 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนที่เป็นเพศชายและเพศหญิงยังไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ และด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวมไม่เท่าเทียมกัน โดยเฉพาะ เรื่อง การมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสร้างถนน ซึ่งพบว่า เพศชายมีส่วนร่วมน้อยกว่าเพศหญิง ($\bar{X} = 2.28$ และ 3.01 ตามลำดับ) และ การมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ($\bar{X} = 3.07$ 2.83 ตามลำดับ)

3. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามอายุ โดยรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน จากผลการเปรียบเทียบปรากฏว่าโดยรวมไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ วรพจน์ ประชิตวัตติ (2541 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน

พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ ประชาชนที่มีอายุ 18-25 ปี มีระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุ 26-35 ปี และ ประชาชนที่มีอายุ 18-25 ปี มีระดับการมีส่วนร่วม แตกต่างกับ ประชาชนที่มีอายุ 36-45 ปี

ทั้งนี้เพราะว่า ประชาชนที่มีอายุที่แตกต่างกันย่อมได้รับ โอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง แต่พบการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ในการเสนอแนะทางจัดงานประเพณีท้องถิ่นและในการจัดงานประเพณีท้องถิ่น ของประชาชนที่มีเพศ และอายุ นั้นมีส่วนร่วมน้อย และ ยังได้พบข้อเสนอแนะหลายประการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ควรดำเนินงาน ดังนี้

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ ควรดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสนอแนะทางจัดงานประเพณีท้องถิ่น

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ ควรให้ประชาชนเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการจัดงานประเพณีท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยผลที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ

2.2 ควรมีการวิจัยปัญหาของการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมของประชาชนที่มีการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน